

 ELKOPLAST

UŽIVATELSKÝ MANUÁL

Kompostér THERMOKING

Uživatelský manuál kompostér THERMOKING

Během pěstování z půdy postupně mizí živiny, které je potřeba průběžně doplňovat. Chemická hnojiva mohou mít negativní účinek na přirozenou strukturu půdy. Zvolit správné složení hnojiv a jejich dávkování bývá často velmi obtížné, kvalitní hnojiva jsou drahá.

Potřebný organický materiál bohatý na živiny si snadno připravíme sami kompostováním, během kterého dochází za pomoci vzduchu a půdních mikroorganismů k přeměně velkých organických látek na menší, stabilnější a pro rostliny snadněji dostupnější složky označované jako humus.

Velikou výhodou kompostování je využití odpadu a kuchyňských zbytků. Až dvě třetiny odpadu, který běžně vyhazujete do popelnice, můžete zužitkovat. Šetříme tak naši peněženku (platíme méně za odvoz odpadu a ušetříme za hnojivo) i životní prostředí.

Umístění kompostéru

Než začnete s montáží, určete vhodné umístění kompostéru. Při výběru místa dbejte na snadný přístup z domu i ze zahrady a zachovejte minimální vzdálenost 0,5 m od sousedního pozemku.

- umístěte kompostér na rovný povrch,
- před umístěním půdu nakypřete,
- neumísťujte na asfalt a beton,
- vhodné je slunné až polostinné místo,
- musí být chráněno před větrem, avšak úplně bezvětří je nevhodné.

Materiál

Správné složení kompostu je základem pro jeho správnou tvorbu. Rozlišujeme dvě skupiny odpadu – **zelený** (bohatý na dusík) a **hnědý** (bohatý na uhlík). Zelený odpad se vyznačuje měkkostí a vlhkostí, patří do něj tráva, zbytky zeleniny a ovoce. Hnědý je suchý a tvrdý, např. větve, papír.

Velikost materiálu úzce souvisí s provzdušněním. Velmi malé, kompaktní částičky nemohou být dostatečně provzdušněny, naopak větší částice jako je sláma nebo kousky dřeva umožní dostatečný přístup kyslíku. V trávě a hnoji se zase daří potřebným půdním mikroorganismům. Správný kompost by se proto měl skládat z různých typů odpadů.

V podstatě je možné kompostovat všechny organické látky, pozor však na chemicky ošetřený materiál a rostliny napadené různými chorobami. Ze špatných surovin dobrý kompost neuděláme!

Materiál ke kompostování

Dbejte na pestré složení kompostu.

Zelený odpad

ovoce a zelenina, čerstvá tráva a listí, hnůj, močůvka, kávový lógr, čajové zbytky,

Hnědý odpad

suché listí, sláma, novinový papír, obaly a skořápky od vajíček, papírové utěrky a brousky, lepenky, piliny, třísky, kůra, rozdrčené větvičky, ořechové skořápky.

Co NEPŘIDÁVAT do kompostu

Kosti a zbytky masa, pecky, slupky z tropického ovoce (bývají chemicky ošetřeny), popel z uhlí, plevel, větve z tují, rostliny napadené chorobami, prach z vysavačů, plasty, sklo, kov, barvy a ředidla, léky, potíštěný papír (časopisy), výkaly, pleny.

Jak kompostovat?

Naše kompostéry mají vysokou životnost a jsou vhodné pro rychlé kompostování, neboť v nich dochází k rychlému tlení biologického odpadu díky systému ventilačních otvorů. Mají horní odklápěcí víko a spodní dvířka pro odebrání hotového humusu.

- Při zakládání kompostu **začínáme s 15 cm vrstvou hnědého materiálu** (hrubého a vzdušného), který nesmí chybět ani ve vyšších vrstvách k zajištění dobré aerace.
- Kompostování urychlí **malé množství již vyzrálého kompostu** (z předchozího kompostu, od souseda), který obsahuje namnožené půdní mikroorganismy. Umístíme jej na dno nového kompostu.
- **Vrstvy hnědého a zeleného odpadu se střídají**, příliš hrubý materiál je dobré nadrtit. Na dva až tři díly hnědého připadá jeden díl zeleného. Máme-li větší množství trávy a vařených kuchyňských zbytků, je dobré je míchat s hrubším materiálem (nadrčené větve, sláma) a prosypávat zralým kompostem nebo zemínou.
- Hmotu občas **prolijeme kbelíkem vody**.
- **Dostatečně provzdušňujeme**. Při nízkém obsahu kyslíku dochází ke značnému zpomalení celého procesu a k hromadění amoniaku (čpavku), což se projeví odporným zápachem. Minimálně jednou za tři měsíce by se měl kompost přeložit, aby se spodní části dostaly na povrch a naopak. Zpočátku doporučujeme překládat častěji, a to po měsíci založení kompostu.

Kompostér THERMOKING

Montáž THERMOKING

Kompostéry lze snadno a rychle sestavit bez použití nářadí. Boční panely se jednoduše napojí do sebe. Potupujte dle obrázků.

Teplota a vlhkost

- Mikroorganismy během kompostování uvolňují velké množství tepla. Je-li kompost správně založen a udržován, **udržíte si teplotu mezi 49 a 60 °C**, a to i v zimě. Pokles teploty kompostu je známkou nedostatku kyslíku.
- **Při 55 °C dochází k úmrtí nežádoucích patogenů.** Podaří-li se nám kompost udržet alespoň pár dnů nad touto hodnotou, nebude vzniklý humus obsahovat organismy způsobující různé choroby rostlin.
- V letních měsících musíme ale dát **pozor, aby teplota dlouhodobě nepřekročila 60 °C**, jinak by došlo k úhynu potřebných půdních organismů a proces kompostování by trval podstatně delší dobu.
- **Po dokončení procesu kompostování teplota poklesne asi na 38 °C.** Začíná zrání kompostu, které trvá asi 2 měsíce. Během celého zrání je teplota konstantní.
- **Vlhkost kompostu** není potřeba nijak měřit: bude-li povrch kompostu suchý, kompost zalijeme, pokud se po jeho stlačení v prohlubni vytvoří malé bazénky, je příliš vlhký.

Kdy je kompost zralý

Kompostu vonícího po lesní půdě se dočkáme zhruba za šest měsíců, může být však hotov již za 8 až 10 týdnů. Zralý kompost má tmavě hnědou barvu, je jemný a nepáchne. Má schopnost zadržovat vodu, provzdušňovat půdu a obohacovat ji o živiny.

Zralost kompostu ověříme jednoduchým testem. Mělkou miskou naplníme kompostem a navlhčíme. Na povrch vysejeme semínka, jemně přitlačíme a miskou zakryjeme fólií. Pokud po několika dnech většina semen vyklíčí, znamená to, že kompost již neobsahuje žádné škodlivé látky a můžeme jej použít. Sytě zelené klíčky svědčí o dobře vyzrálém kompostu, jsou-li však klíčky žluté či hnědé, ještě měsíc počkáme a znovu provedeme test.

Správné používání kompostu

Počáteční finanční i časová investice se vám vrátí v podobně krásných, rychle rostoucích rostlin, kvalitního ovoce a zeleniny. Kompost se hodí ke všem plodinám, ocení jej i stromy a trávník. Na dostatečné zásobování půdy živinami stačí 1-2 cm vysoká vrstva kompostu ročně, která se zapracovává mělce do půdy. Chcete-li zlepšit podmínky růstu vaší rostliny v květináči, smíchejte kompost a půdu v poměru 1:1.

Problémy s kompostem

Zápach

Může za to špatné složení nebo nedostatek vzduchu. Není-li kompost dobře provzdušněn, hnije. Pokud kompost pravidelně promícháváte, zkuste mu dodat kompostu uhlík přidáním hnědého materiálu (větvě, listy, piliny, lepenky).

Neprobíhá rozklad

Je-li kompost příliš vysušený, zalijte jej vodou a dodejte mu dostatek dusíku ze zbytků zeleniny a ovoce či posekané trávy.

Kompost láká živočichy

Ochranu před hlodavci zabezpečí síťované podlahy Thermoking (možno dokoupit). Drobné mušky kompostu nijak neškodí.

Kompostování je příliš pomalé

Přidejte trochu půdy, hotový kompost nebo přiměsí aktivující tlení (např. močůvka nebo speciální urychlovače kompostů). Ujistěte se, že přidáváte dostatek zeleného materiálu kvůli obsahu dusíku.

Mezi přírodou a člověkem

ELKOPLAST CZ, s.r.o.

Štefánikova 2664
760 01 Zlín
Czech Republic

e-mail: elkoplast@elkoplast.cz
tel.: +420 575 571 000

